

Ο Μίκης μέσα από τα μάτια του Μίμη

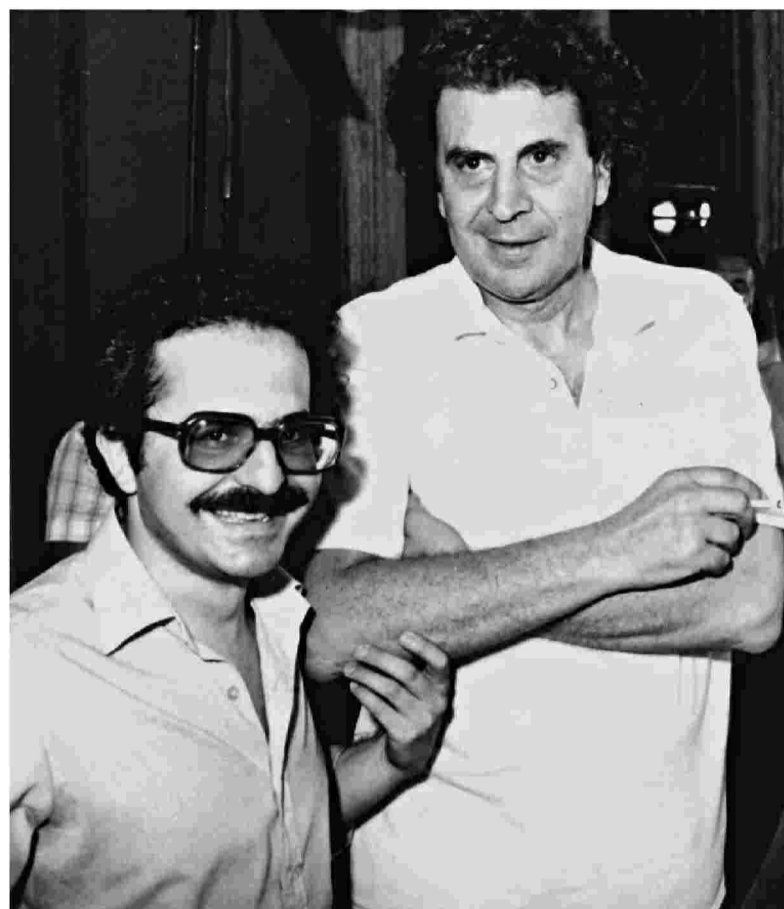
Ο Μ. Ανδρουλάκης στο νέο του βιβλίο αφηγείται τη ζωή του Μ. Θεοδωράκη, παντρεύοντας την ιστορία με τη μυθοπλασία

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΟΡΙΑΤΗ**
th.moriatis@realnews.gr

Τη ζωή του εμβληματικού μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη παρουσιάζει μέσα από το προσωπικό και δημιουργικό του πρίσμα ο συγγραφέας Μίμης Ανδρουλάκης, στις σελίδες του νέου του βιβλίου «Σαλός Θεός: Ο μουσικός Μίκης» από τις εκδόσεις Πατάκη, αποσπάσματα του οποίου φιλοξενεί η Realnews.

Ο συγγραφέας, με την ευφάνταστη πένα, καταφέρνει να παντρεύει την ιστορία με τη μυθοπλασία και να συνδυάζει μέσα στις σελίδες των εννέα κεφαλαίων του βιβλίου τον

μουσικό, τον πολιτικό, αθλητή και τον ερωτικό κόσμο του εμβληματικού μουσικοσυνθέτη, κρατώντας μια ήπιη ισορροπία μεταξύ γεγονότων και φαντασίας. «Ο Μίμης, δεμένος μαζί μου από την εφηβεία του, με βλέπει πάντα σαν ανοιχτό βιβλίο και συμπληρώνει τις δικές του σελίδες με τη δύναμη της γνώσης και της κριτικής του φαντασίας», επισημαίνει ο Μίκης Θεοδωράκης στο οπισθόφυλλο του βιβλίου, ευχαριστώντας τον συγγραφέα για την «πρόκληση και την καινοτομία του έργου “Ο μουσικός Μίκης”».

Η απενοχοποίηση του έρωτα...

«Οι δικές μας πρώτες μεταπολεμικές γενιές -καταπιεσμένες, πενασμένες σεξουαλικά- ευγνωμονούν τον Μίκη, γιατί ως γένης ενός μοναδικού πολιτιστικού-πολιτικού κινήματος νεολαίας απενοχοποίησε τον έρωτα, αλλά θα ήταν σοβαρό λάθος να αναγάγουμε την ηθική απελευθερωτική δυναμική αυτού του κινήματος σε μια “σεξουαλική επανάσταση” ανάλογη με των “παιδιών των λουλουδιών” της Δύσης. Είναι σαν να επιχειρούμε να κατανοήσουμε με την τριδιάστατη ευκλείδεια γεωμετρία μια “υπερσφαίρα” πέντε, δέκα... ν διαστάσεων. Ανάλογο πολυδιάστατο φαινόμενο είναι ο Μίκης κι ο διονυσιακός υπαρξισμός του είναι πρωτίτως Ερως με την αρχαιοελληνική έννοια και λιγότερο σαρκικός έρωτας. “80% ο πρώτος, 20% ο δεύτερος”, δηλώνει ο ενεννιάτης Μίκης. Ίσως ο σαραντάρης - πενήνταρης να έλεγε 70%-30%, όμως η ουσία παραμένει η ίδια. Καθένας μας κι ο δικός του Μίκης, με τις δικές του αναλογίες. Ενα ανοιχτό βιβλίο, ένα μυθιστόρημα, όπου καθένας μας συμπληρώνει τις λευκές σελίδες του με τις δικές του επιθυμίες κι ιστορίες, πραγματικές, φανταστικές ή μιγαδικές. Δεν υπάρχει μόνο ένας “Μίκης” - ο δικός μου “Μυστικός” είναι διαφορετικός από κάποιον άλλου. Ωστόσο υφίσταται πάντα η τριπλέτα: “Ερως, Μουσική, Επανάσταση!”, η οποία πραγματώνεται στη δική του μοναδικότητα, σ’ εκείνον τον ανεπαλόηπο συνδυασμό ιστορικών και οικογενειακών περιστάσεων, σ’ εκείνη τη χαοτική, μοναδική σύνθεση γονιδίων που τον δημιούργησε».

ται μην πυροβολήσουν τους ανθρώπους στο γιγάντιο καμπαριό και σπεύδει να αγκαλιάσει τον Κάστρο, που κι αυτός τώρα γελά. Είναι η κλασική φωτογραφία τους. Ανοίγουμε την τηλεόραση ενώ ο Μίκης υπαγορεύει μια δήλωση στη Ρένα. Το Reuters ανάμεσα στα άλλα υπενθυμίζει τα εξώγαμα και τις υποτιθέμενες 1.300 (!) ερωμένες του Κουβανού επαναστάτη. “Μόνο;”, χαμογελά θλιμμένα ο Μίκης. “Milette, σημείωσε με θαυμασμό ο Μότσαρτ πάνω στην παρτιτούρα τις ερωμένες του Ντον Τζοβάνι”, συμπληρώνω για να του τονώσω το θηκό».

Η Μέριλιν Μονρόε

«Το ύφος του Μίκη για τη Μελίνα ήταν πανομοιότυπο με εκείνο όταν πριν από πολλά χρόνια τον ρώτησα πώς του φάνηκε η Μέριλιν Μονρόε. “Δεν είναι του γούστου μου! Ήταν μια ξανθή βλάχα. Πού τη γνώρισα; Είχα πάει με τον σκηνοθέτη Πάουελ στο εστιατόριο του στούντιο, όταν περνούσα τη μουσική στο “Honeytoon”. Εκείνη στο διπλανό στούντιο γύριζε το “Ο πρίγκιπας και η χορεύτρια” με τον Λόρενς Ολίβιε. Συνάντησα τον συγγραφέα Άρθουρ Μίλερ, επίσημο εραστή της τότε, να της κρατά την τσάντα έξω από τις τουαλέτες. Ήταν αριστερός και πιάσαμε συζήτηση. Όταν βγήκε η Μονρόε, με σύστησε: “Ενας Έλληνας συνθέτης”. Με κάλεσε σε γεύμα. Η Μέριλιν Μονρόε, ξανθιά με το μαντίλι στο κεφάλι, έμοιαζε με χαμογελαστή Ρωσίδα χωριατοπούλα».

Εκλογές του 1981

«Βραδιά εκλογών. 18 Οκτωβρίου του 1981. Ο Μίκης έφτασε στις οκτώ και τα λέγαμε στο γραφείο μου. Ο Χαρίλαος ήρθε ένα τέταρτο μετά, σεναρισμένος, εορταστικός. “Τι δηλώσεις ετοιμάσες;”, μου λέει. “Δύο, μια μέτρια προς τα κάτω, μια μέτρια προς τα πάνω, σε δύο παραλλαγές ανάλογα με την έκταση της νίκης του ΠΑΣΟΚ”. “Αυτή η πτοπάθεια θα μας φάει. Γιατί δεν έφτιαξες και μία με το κόμ-

μα να περνά το 17% και να μπαίνει στη β’ κατηγορία;”. Κάνει τον θυμωμένο. “Φτιάξε!”. “Καλά, καλά”. Δεν έφτιαξα. Ο Μίκης ανησυχεί, είναι υποψήφιος στη Β’ Πειραιά. Όταν φάνηκε ότι επίκειται θρίαμβος του Ανδρέα, τα αισθήματα του Μίκη ήταν ανάμεικτα. Σαν να ‘βλεπε τον Ανδρέα να του λέει ειρωνικά: “Νέο ΕΑΜ δεν ήθελες Να το!”. Ο Χαρίλαος ήταν ευχαριστημένος - ίσως, εκτός των άλλων, γιατί φάνηκε ότι το Κ.Κ. Εσωτερικού δεν μπαίνει στη Βουλή. Ομως ο Μίκης πρώτος παρακίνησε τον Χαρίλαο, σχετικά νωρίς, πριν οριστικοποιηθεί το 49,06%, να τηλεφωνήσει στον Ανδρέα για να τον συγχαρεί. “Ανδρέα, συγχαρητήρια. Η νίκη αυτή έχει την προσωπική σου σφραγίδα και μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να αποτελέσει μια τομή για τη χώρα. Εμείς θα στηρίζουμε με απόλυτη ανιδιοτέλεια ό,τι μέτρο οδηγεί σε πραγματική αλλαγή”.

“Χαρίλαε, θέλω την ενεργό συμμετοχή σας σ’ αυτό το νέο ξεκίνημα. Αύριο, κάποια στιγμή, πρέπει να βρεθούμε να δούμε τα σχετικά με το πρόγραμμα και τη σύνθεση της κυβέρνησης”.

Δεν πρόλαβε να κλείσει το τηλέφωνο κι ο Μίκης παγώνει τον Χαρίλαο: “Δεν πρόκειται να σε πάρει. Σε δουλεύει”. “Δεν μπορεί. Γιατί τότε να μου το πει τη στιγμή του θριάμβου του;”. Εκείνη την ώρα οι δρόμοι κι οι πλατείες όλης της χώρας είχαν πλημμυρίσει από μια λαοθάλασσα με πράσινες και κόκκινες σημαίες».

Τα παράπονα του Μίκη

«Την περίοδο Οκτώβρης ’81 έως Ιούνιος ’86, που ο Μίκης είναι βουλευτής του ΚΚΕ και το κεντρικό πρόσωπο στην ΚΕΑ, γκρινιάζει για τη μαλακότητα του κόμματος προς τον Ανδρέα και το ΠΑΣΟΚ. Η κριτική του παρέμενε σε αποδεκτά όρια, εκτός από μια χαρακτηριστική του πλάκα. Ήταν 23 Μαρτίου του 1985, όταν κατά τη διάρκεια της δεύτερης ψηφοφορίας για την εκλογή του Χ. Σαρτζετάκη ως Προέδρου της Δημοκρατίας η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ πολλαπλασίασε αφύσικα τον φωτισμό της αίθουσας και εισήγαγε τα χρωματιστά ψηφοδέλτια για να αποκλείσει τις διαρροές (υπέρ: γαλάζιο, λευκό: κατά).

Ο Μίκης μου λέει: “Μπαίνω μέσα για λιοθεραπεία”. Το πήρα γι’ αστείο αλλά καλού κακού είπα στον Χαρίλαο να ‘χει τον νου του. Ετσι όταν έβγαλε το σακάκι κι άρχισε να χαλαρώνει τη γραβάτα, ο Χαρίλαος τον πλησίασε λέγοντάς του αυστηρά: “Μίκη, σε παρακαλώ...”».

Ο Μίκης Θεοδωράκης και ο Φιντέλ Κάστρο

«Ο Μίκης συνωμότησε με τον δήμαρχο της Αβάνας και τον υπεύθυνο της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας να επιτρέψουν να παίξουν οι καμπάνες του Καθεδρικού στο κατάλληλο σημείο του «Canto General», καθώς η συναυλία δινόταν στην ιστορική πλατεία μπροστά στον ναό, ένα μνημείο της ισπανικής κατάκτησης. Όταν άρχισαν να κτυπούν αναστάσιμα οι καμπάνες, ο Κάστρο πετάχτηκε όρθιος με το περιστροφή στο χέρι, οι φρουροί πήραν θέσεις, συναγερμός στην πλατεία, όλος ο κόσμος αναστατος. Νόμιζαν ότι είχε ξεσπάσει αντεπαναστατικό πραξικόπημα, αφού οι καμπάνες είχαν μείνει σιωπηλές επί τρεις δεκαετίες. Ο Μίκης με γέλια από την εξέδρα τούς καθησυχάζει, φοβά-